

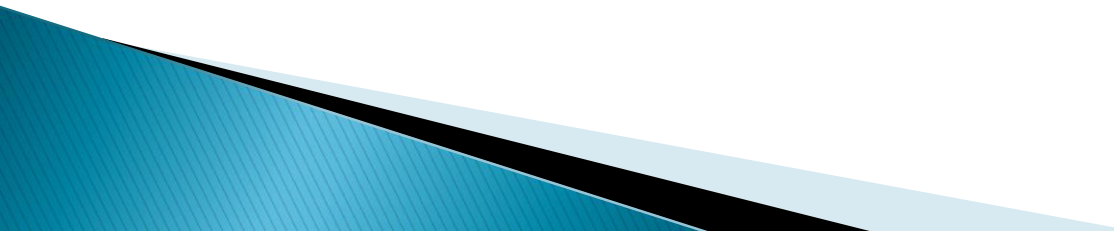
Rozwój mowy i języka.

Neurologopeda
Jolanta Mrozińska

*„Należy do dobrego wychowania dzieci,
ażeby dobrze wykształcić narzędzia mowy,
ażeby dzieci nauczyć każde słowo doskonałe,
wyraźnie i czysto wymawiać. I to będzie
pierwsza nauka, którą dzieci powinny
odebrać od matki, ojca i wychowawców”.*

(J.Śniadecki, 1805 r.)

4 okresy kształtowania mowy:

- Okres melodii (0-1 rok życia)
  - Okres wyrazu (1-2 rok życia)
  - Okres zdania (2-3 rok życia)
  - Okres swoistej mowy dziecięcej (3-7 rok życia)
-

Rozwój artykulacji

WIEK DZIECKA	ARTYKULACJA GŁOSEK
Pierwsze miesiące życia	Głuzenie: powstają przypadkowe dźwięki
Okolo 6 miesiąca życia	Gaworzenie: powtarzanie usłyszanych dźwięków
1-2 rok życia	Pojawiają się pierwsze wyrazy, np. mama, tata, baba; dziecko wymawia samogłoski: a, o , u, i, y ,e, oraz spółgłoski: p, pi, b, bi, m, mi, t, d, n

Rozwój artykulacji

WIEK DZIECKA	ARTYKULACJA GŁOSEK
2-3 rok życia	Pojawiają się proste zdania, dziecko wymawia samogłoski: e, a i spółgłoski: w, f, wi, fi, ś, ć, ź, dź, ń, l, li, k, g, h, ki, gi, hi, j, ł, s, z, c dz
4-5 rok życia	Pojawia się głoska r, czasem głoski, sz, ż, cz, dż
5-6 rok życia	Utrwalane są głoski: sz, ż, cz, dż
7 rok życia	Opanowana jest technika mówienia

Okoliczności niezbędne do rozwoju mowy

- Poprawnie mówiące otoczenie dziecka
- Dostateczna ilość bodźców do mówienia
- Chwalenie za każdy akt mowny
- Obserwacja toru oddechowego dziecka
- Nauka gryzienia i żucia
- Kontrola słuchu

Niepokojące sygnały odnośnie rozwoju mowy

- Nieprawidłowe reakcje na bodźce dźwiękowe i słowa skierowane do dziecka
- Oddychanie przez usta
- Nieprawidłowa pozycja spoczynkowa języka
- Nieumiejętność gryzienia i żucia pokarmów stałych
- Wady zgryzu

Wady wymowy

➤ **Sygmatyzm** - nieprawidłowa realizacja głosek trzech szeregów, takich jak:

1/ szereg syczący - s , z , c , dz

2/ szereg ciszący - ś , ź , ć , dź

3/ szereg szumiący - sz , ż , cz , dż

Wady wymowy

- **Rotacyzm** - nieprawidłowa realizacja głoski r

Wady wymowy

- **Kappacyzm, gammacyzm** - nieprawidłowa realizacja głoski k i g

Wady wymowy

- **Mowa bezdźwięczna** - wymawianie głosek dźwięcznych jak ich bezdźwięczne odpowiedniki np. g zamienia na k

Wady wymowy

- **Prosty opóźniony rozwój mowy** – opóźnienia związane z zaburzonym procesem mielinizacji (częściej występuje u chłopców)

Wady wymowy

- **Niepłynność werbalna** – podstawowe objawy niepłynności mówienia to:
- przeciąganie głosek
- embolofazje (yyy, eee)
- pauzy

DZIĘKUJĘ

